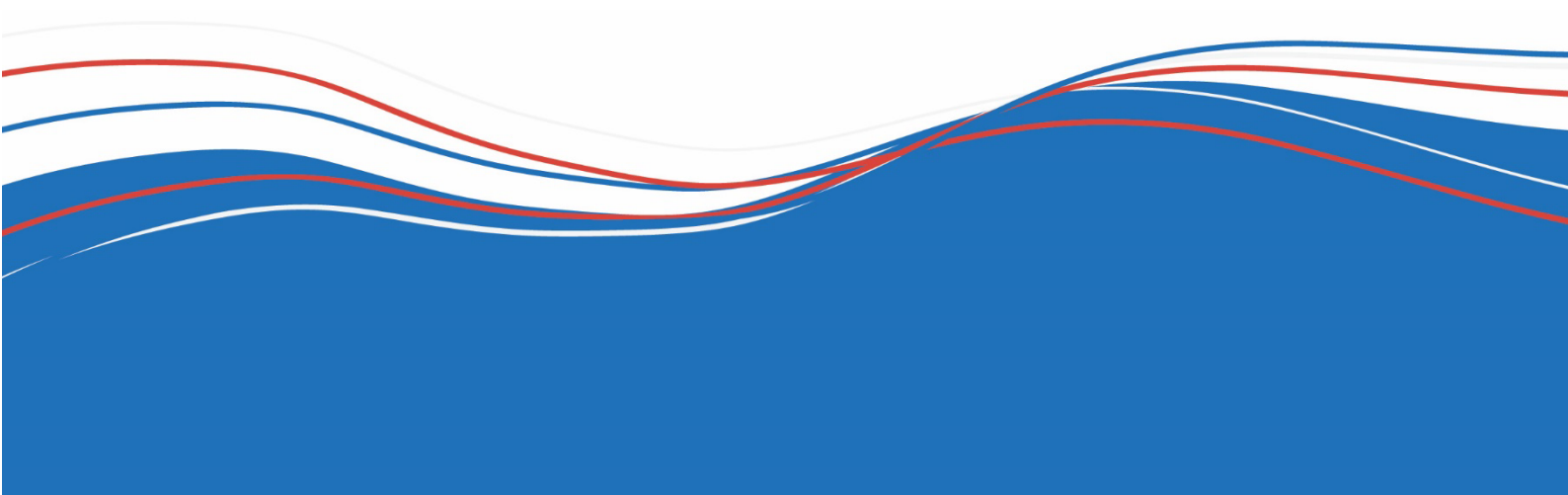

HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

*Hangö stads
välfärdsberättelse
2022-2025*

Innehållsförteckning

DEL I: UTVÄRDERING AV DEN GÅNGNA FULLMÄKTIGEPERIODEN	3
1. Bedömning av välfärdsinformationen och genomförda åtgärder	3
<i>Sammandrag och slutsatser av observationer och uppskattningar.....</i>	<i>3</i>
<i>Ett livskraftigt Hangö.....</i>	<i>4</i>
Struktur –Positiv befolkningsutveckling	4
Ekonomi –Balanserad kommunal ekonomi.....	4
Vitalt näringsliv.....	5
<i>Ett socialt Hangö.....</i>	<i>6</i>
Välfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan	6
Aktiva medborgar-organisationer, aktiva invånare	6
Säkerhet i vardagen.....	6
<i>Ett välmående Hangö</i>	<i>8</i>
Hög sysselsättningsgrad	8
Ekologisk och social hållbarhet.....	10
Friska invånare med funktionsförmåga.....	11
Rusmedel.....	12
<i>Alla åldersgrupper.....</i>	<i>13</i>
<i>Barn och barnfamiljer</i>	<i>13</i>
Tjänster för barnfamiljer	13
Välmående.....	14
<i>Unga och unga vuxna</i>	<i>15</i>
Utbildning.....	15
Välmående.....	16
Ungdomsarbete.....	18
<i>Människor i arbetsför ålder</i>	<i>19</i>
Välmående.....	19
<i>Äldre.....</i>	<i>21</i>
2. Centrala lärdomar från den gångna fullmäktigeperioden.....	23
DEL II PLANERING AV DEN KOMMANDE FULLMÄKTIGEPERIODEN	24
3. Tyngdpunkter och linjedragningar i kommunstrategin.....	24
DEL III FULLMÄKTIGEBEHANDLING	26
4. Godkännande av välfärdsberättelsen för fullmäktigeperioden	26

De ansvariga instanserna och de personer som utarbetat berättelsen (ämbetsinnehavare, förtroendepersoner, arbetsgrupper). Som ledningsgruppen för välfärdsarbetet verkar stadens ledningsgrupp till vilken hör:

Anne Nummela	t.f. Grundtrygghetsdirektör
Bengt Lindholm	Chef för intern service
Denis Strandell	Stadsdirektör
Jennika Friman	Kulturdirektör
Jukka Takala	Jordbyggnadschef / direktör för tekniska och miljöverket
Karl-Erik Gustafsson	Bildningsdirektör
Katianna Kuula	Direktör för hälsoövervakningen
Kira Marschan	Turismchef
Lasse Tallqvist	Kanslichef
Nina Granqvist	Personalchef
Nina Näsänen	Informatör

Välfärdsarbetets styrgrupper enligt åldersgrupper.

HyVä gruppen är en arbetsgrupp, som tillsattes för att öka det tvärssektoriella mångprofessionella samarbetet och för att utveckla tjänster för barn, barnfamiljer och unga.

HyVä gruppen:

Anne Nummela	t.f. Grundtrygghetsdirektör
Birgitta Mannström	Chef för småbarnspedagogik
Elisabeth Sundberg	Socialservicechef
Harald Holmström	Ledande socialarbetare
Jennika Friman	Kulturdirektör
Jenny Olsson-Korsu	Psykolog
Karl-Erik Gustafsson	Bildningsdirektör
Kristiina Boström-Förström	Planeringsassistent
Marika Engblom	Sysselsättningskoordinator
Marjut Vihervuori	Förman för ungdomstjänster
Mia Nordlund	Familjeledare
Nina Lohvansuu-Hirvonen	Sjukskötare
Petra Sjölund	Familjeterapeut
Sari Lehtinen	t.f. Ledande skötare
Tommy Gröndahl	Ungdoms- och idrottschef

I arbetsför ålder:

Hanna Österlund	Fysioterapeut
Krista Grundström	Specialidrottsplanerare
Lotta Andström	Motionsrådgivare
Marika Engblom	Sysselsättningskoordinator
Susanne Rosenlund	Sjukskötare inriktad i psykiatri

Äldre:

Ann Nylund	Förman för serviceboende
Camilla Lindberg	Servicehandledare
Leena Hytti	Äldreomsorgschef
Sirpa Råberg	Förman för öppenvård

DEL I: UTVÄRDERING AV DEN GÅNGNA FULLMÄKTIGEPERIODEN

1. Bedömning av välfärdsinformationen och genomförda åtgärder

Sammandrag och slutsatser av observationer och uppskattningar

Välfärdsberättelsens målsättning är att ta fram indikatorer på invånarnas välmående och jämföra resultaten med välfärdberättelsen från år 2019. Denna välfärdsberättelse har förutom indikatorerna, använt sig av intervjuer, stadens nya strategi och budget- och ekonomiplan för åren 2022–2024. Strategins indelning i tre huvudområden: Ett livskraftigt Hangö, Ett välmående Hangö och Ett socialt Hangö har använts i denna välfärdsberättelse som struktur. Därtill diskuteras de olika åldersgruppernas tjänster och välmående.

Hangös minskade invånarantal och den åldrande befolkningen utgör fortfarande en utmaning för staden. Deltidshangöborna är en viktig del av Hangös livskraft och deras närvaro, sakkännedom och köpkraft ersätter delvis den utflyttande befolkningen. Hangös viktigaste branscher är hamnverksamhet och logistik, industri samt turism- och servicenäringarna. Staden förbereder sig idag aktivt på de förändringar som Söha-reformen medför.

Stadens invånare är aktiva inom olika föreningar och frivilligt arbete. Aktiviteten syns även i valdeltagande år 2021, där hangöborna deltog i val i högre grad än invånarna i hela landet och i jämförelsekommunerna. De äldres säkerhet prioriteras sektoröverskridande genom att stärka funktionsförmågan via olika projekt. Säkerheten stärks även på stadens olika evenemang och via nya trafiklösningar.

Hangö har lyckats väl med att aktivera de långtidsarbetslösa och arbetet med de arbetslösa har utvecklats en hel del sedan 2019. Hangö har ett brett kulturutbud och mångsidiga motionstjänster för alla åldersgrupper. Naturstigar och cykelvägar utvecklas för att motivera invånarna att röra på sig och uppleva Hangös unika natur. Största delen av Hangöborna mår bra och staden har sedan flera år tillbaka målmedvetet arbetat med förebyggande mångprofessionellt arbete inom hälso- och socialvården. Invånarna får vid behov stöd och hjälp. Utmaningen i Hangö ligger inte i mängden tjänster utan i att nå de som inte söker sig eller upplever sig behöva utomstående hjälp. Ett missbrukarproblem är ett faktum i Hangö. Trots att de flesta invånarna mår bra har Hangö ett antal barn, ungdomar, vuxna och äldre som mår dåligt och som behöver mångprofessionellt, sektoröverskridande arbete.

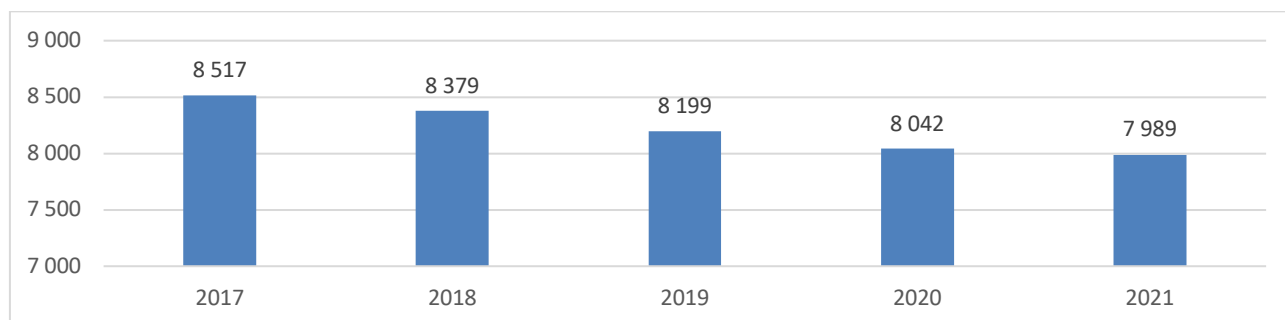
Hangö är en liten kommun med en stark lokalkänsla och aktiva invånare. Staden deltar i ett stort antal lokala, regionala och nationella projekt i syfte att trygga invånarnas välmående inom alla åldersgrupper. Samtidigt utvecklar man egna arbetssätt och har en organisation, som snabbt reagerar på utmaningar i kommunen. Från välfärdsberättelsen framkommer fyra utvecklingsområden. 1) Den åldrande befolkningsstrukturen, som på sikt påverkar allt från rådgivningstjänster till äldreomsorgen. 2) Bristen på behörig personal inom social- och hälsovården. 3) Söha reformen, där Hangö deltar aktivt i det stora planeringsarbetet. 4) Rusmedelsproblem. Stadens invånare har ett professionellt, lågtröskel stödnätverk som aktivt arbetar förebyggande och mångprofessionellt. Stödet når ändå inte alltid de som mest är i behov av stöd och hjälp.

Ett livskraftigt Hangö

Centrala målsättningar: Positiv befolknings-utveckling, balanserad kommunal ekonomi och ett vitalt näringsliv.

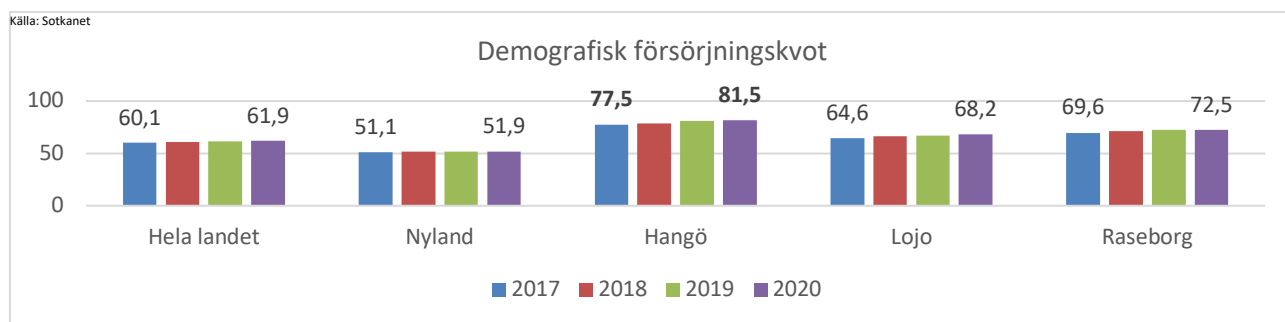
Struktur –Positiv befolkningsutveckling

Hangö har 7 989 invånare (31.12.2021) och en totalareal på 800,22 km² och vattenareal på 682,76 km². Strandlinjen är sammanlagt 130 km, varav över 30 km sandstränder och ca. 90 st. holmar och skär. Av invånarna är 52,6 % finskspråkiga och 42,9 % svenskspråkiga. Utländska medborgare utgör 3,4 % av befolkningen (31.12.2020).

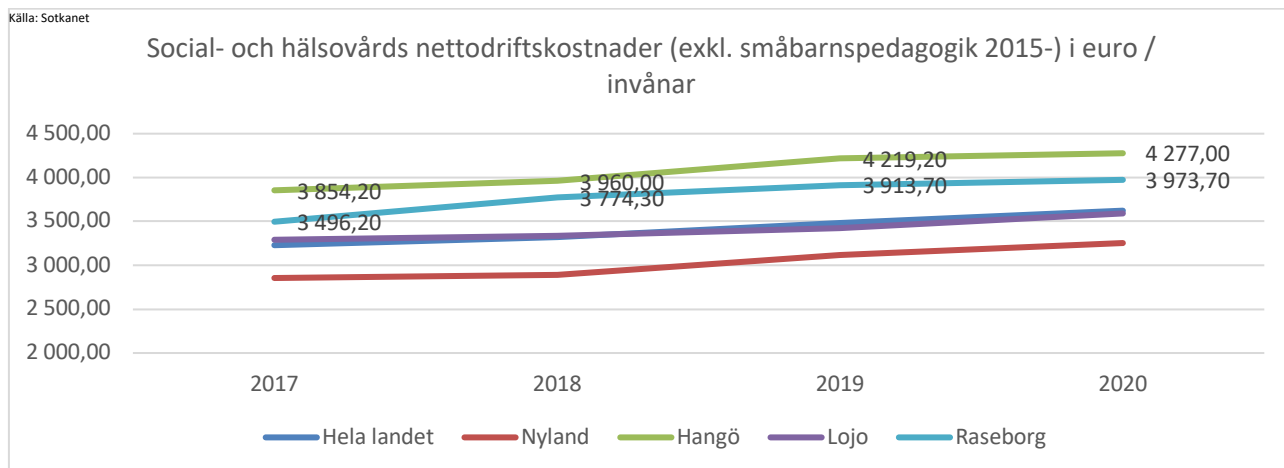
Befolkningen i Hangö, Källa: Statistikcentralen

Befolkningsmängden har sjunkit samtidigt som Coronapandemin har ökat distansarbetet i Hangö och det har fått deltidshangöbor att vistats alltmer i staden. Hangö har både sedvanliga sommarbostäder och deltidshangöbor. Deltidshangöborna är en viktig del av Hangös livskraft och deras närvaro, sakkännedom och köpkraft ersätter delvis den utflyttande befolkningen. Till följd av den åldrande befolkningen är den demografiska försörjningskvoten hög i Hangö och har, som också i jämförelsekommunerna, stigit.

Ekonomi –Balanserad kommunal ekonomi

Prognosen för resultatet år 2021 visade ett överskott på 1,0 milj. euro, dock med förbehåll av den långa vårdkön i specialistsjukvården som kan orsaka överraskningar i form av ökade kostnader. För 2022 lyckades man utarbeta en budget med ett överskott på ca 0,6 milj. euro. Budgetberedningen har varit utmanande på grund av coronaviruspandemin. Staden behöver också förbereda sig på de förändringar som Sö-hä-reformen medför, vilket betyder förändringar i många funktioner. Social – och hälsovårds nettodriftskostnaderna har ökat en aning, så som de gjort också i jämförelsekommunerna.

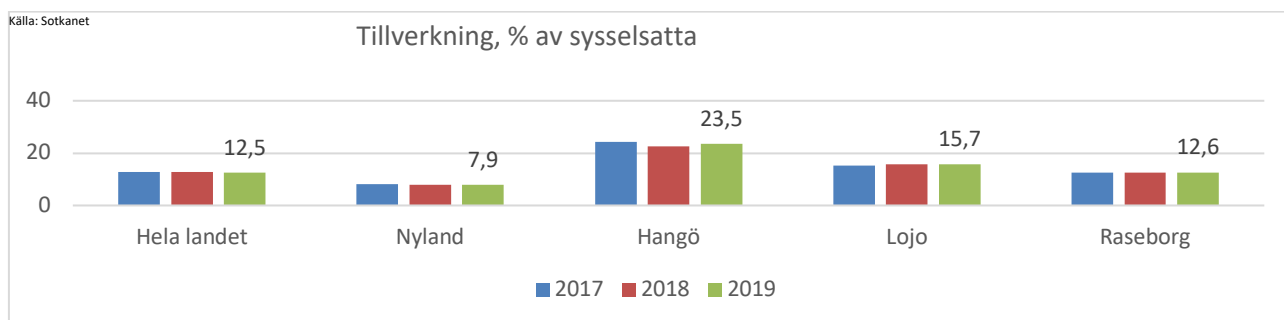
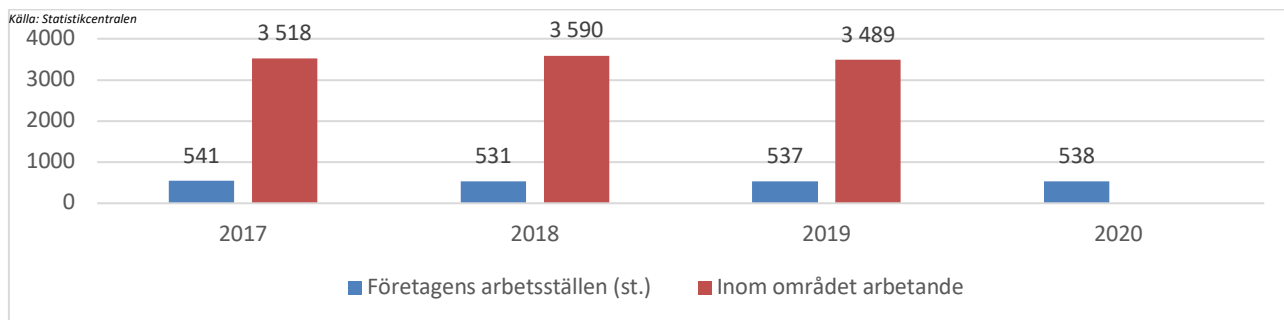

Vitalt näringsliv

En viktig resurs för Hangö är ett livskraftigt och mångsidigt näringsliv. Hangös viktigaste branscher är hamnverksamhet och logistik, industrin samt turism- och servicenäringsarna. Staden sysselsätter som arbetsgivare 600 personer och satsar även på sysselsättande verksamhet med hjälp av en egen sysselsättningskoordinator.

Hamnverksamheten och där tillhörande verksamhet, offentlig förvaltning och industrin är en betydande sysselsättare i Hangö, 23,5% av arbetstillfällen finns inom tillverkning. Hangös koncernbolag är: Hangan Satama - Hangö Hamn Oy Ab, Hangan Vuokralat - Hangö Hyreshus Ab, Oy Hansea DC Ab och Kiinteistö Oy Pitkäkatu 43 Fastighets Ab (Hangö stad äger 88,2 %).

Turismnäringen sköts via Bolaget Oy Hansea DC Ab, som samlar information för turister på sin webbsida www.visithanko.fi.

Ett socialt Hangö

Centrala målsättningar: Valfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan, aktiva medborgarorganisationer och säkerhet i vardagen.

Valfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan

Valdeltagandet i kommunvalet har sjunkit i hela landet och i alla jämförelsekommuner från år 2017. Hangöbornas valdeltagande, 56,9 % var år 2021 högre än hela landets och än i jämförelsekommunerna. Kommuninvånarna i Hangö är aktiva i den frivilliga verksamheten t.ex. inom äldreomsorgen.

Hangös strategi för åren 2022–2025 har tagit fram spetsprojekt vars målsättning är att stärka dynamiken och samarbetsandan i det kommunala beslutsfattandet. Den nya fullmäktige gör en medveten satsning på att utveckla inbördes aktning, förtroende och kompetens och förvaltningskulturen lyfter förenande uppfattningar framför särskiljande.

Hangö strävar till att öka en stark lokal identitet bland sina invånare. Staden använder sig av sociala medier för att nå ut till invånarna och turisterna. År 2021 hade Hangös Facebooksida 3 400 följare och webbsidan 154 000 besökare. För att stärka den lokala identiteten planeras bl.a. att utveckla Hangödagarnas roll som ett invånarevenemang och bygga en basutställning om Hangös historia.

Aktiva medborgar-organisationer, aktiva invånare

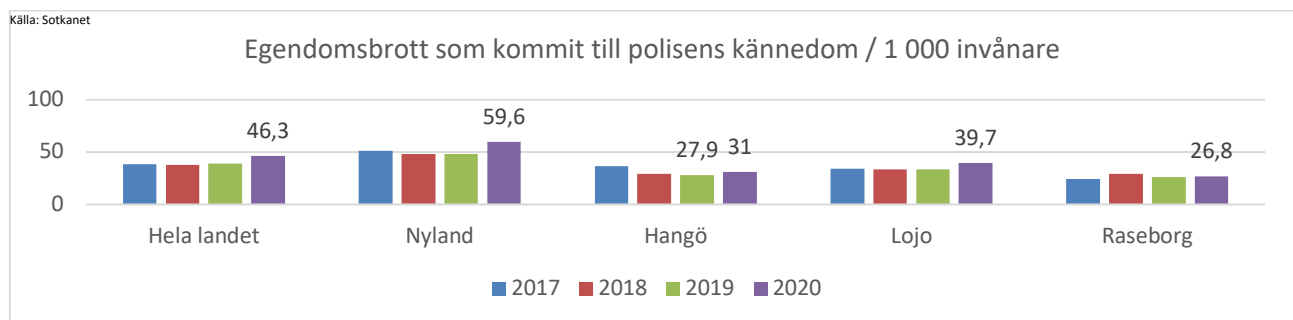
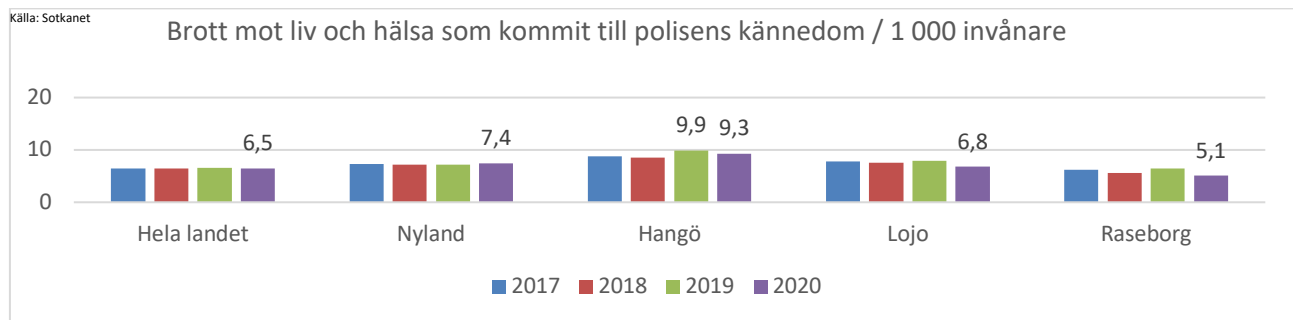
Hangö har ett rikt föreningsliv och aktiva invånare. Det syns bl.a. i Kraft i åren verksamheten, där frivilliga promenerar eller kör riksacykel med de äldre. Frivilligverksamheten koordineras i stadens regi och staden samarbetar aktivt även med den tredje sektorn. Det finns också aktiva föräldrar som syns i gatubilden där ungdomar samlas t.ex. på veckoslut.

Säkerhet i vardagen

I Hangö stads strategi poängteras säkerhet i vardagen som en central målsättning. Hangö utvecklar sitt samarbete emellan olika aktörer så som mellan polisen, räddningsverket, församlingen, näringslivet, föreningarna och fastighetsägarna, för att inte nämna varje kommuninvånarens ansvar för trivseln och säkerheten i närmiljön. Evenemang är en viktig del av stadens attraktionskraft som turistmål. Säkerheten kring evenemangen är även ett spetsprojekt i den nya strategin. I praktiken har staden bestämt att öka antalet säkerhetsvakter på de populära sommarevenemangen samt göra nya trafikarrangemang för att öka säkerheten.

Att förebygga olyckor och skapa ett säkert boende för äldre ger förutsättningar för ett liv som känns meningsfullt och tryggt. För seniorinvånarna ökar känslan av säkerheten tillförsikt och tillförsikt viljan till interaktion och egna initiativ. Tillgänglighet i boende och på gångvägar, gott underhåll av gångvägar och aktivitet för att använda säkerhetsutrustning (bl.a. halkskydd för skor) gör det lättare att uträtta ärenden och minska antalet olyckor.

I Hangö har brott mot liv och hälsa som kommit till polisens kännedom minskat sedan 2019. Egendomsbrotten har ökat, men jämfört med t.ex. hela landet, Nyland och Lojo har ökningen varit mindre.

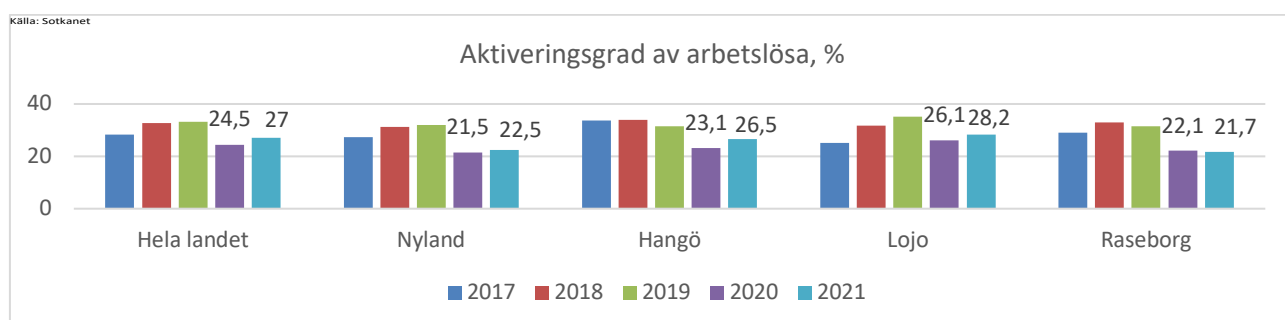
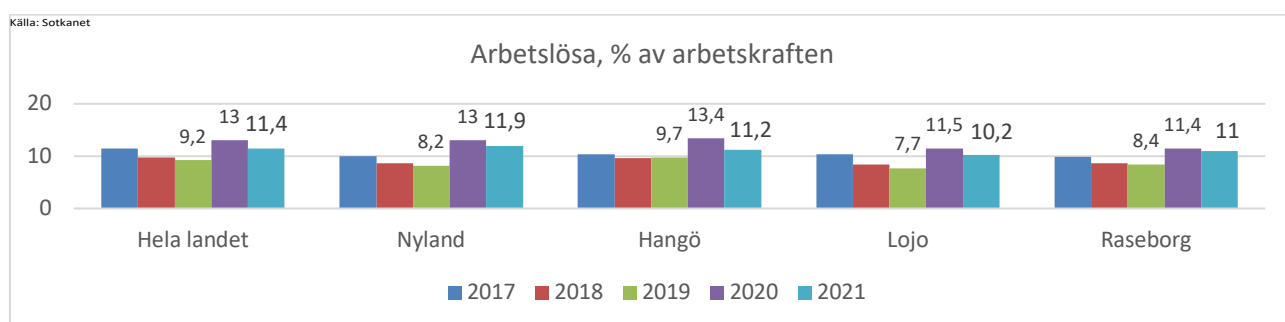
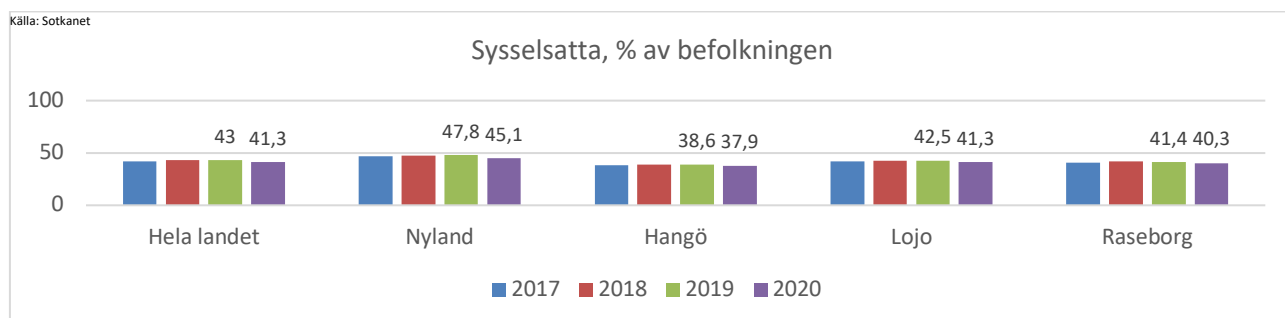
Ett välmående Hangö

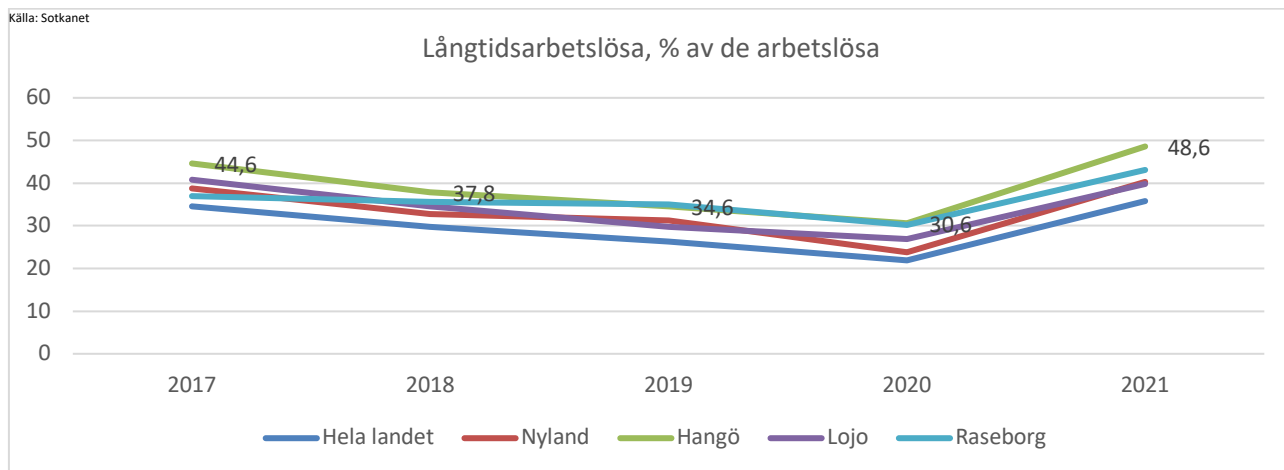
Centrala målsättningar: friska invånare med funktionsförmåga, hög sysselsättningsgrad, ekologisk och social hållbarhet.

Hög sysselsättningsgrad

Arbetslösprocenten har i Hangö gått ner med 2,2%, vilket är mer än i jämförelsekommunerna. Procentuellt har Hangö mer långtids- och unga-arbetslösa personer än i jämförelsekommunerna. De arbetslösa i Hangö verkar enligt indikatorn "Aktiveringsgrad av arbetslösa" vara mer aktiva än arbetslösa i jämförelsekommunerna. Detta indikerar att Hangö lyckats väl med att aktivera de långtidsarbetslösa. För sommarperioden erbjuder staden sommarjobb i olika former för ungdomar. Hangö har också ett brett samarbete med ortens företagare och samarbetar mångprofessionellt med klienterna vid behov.

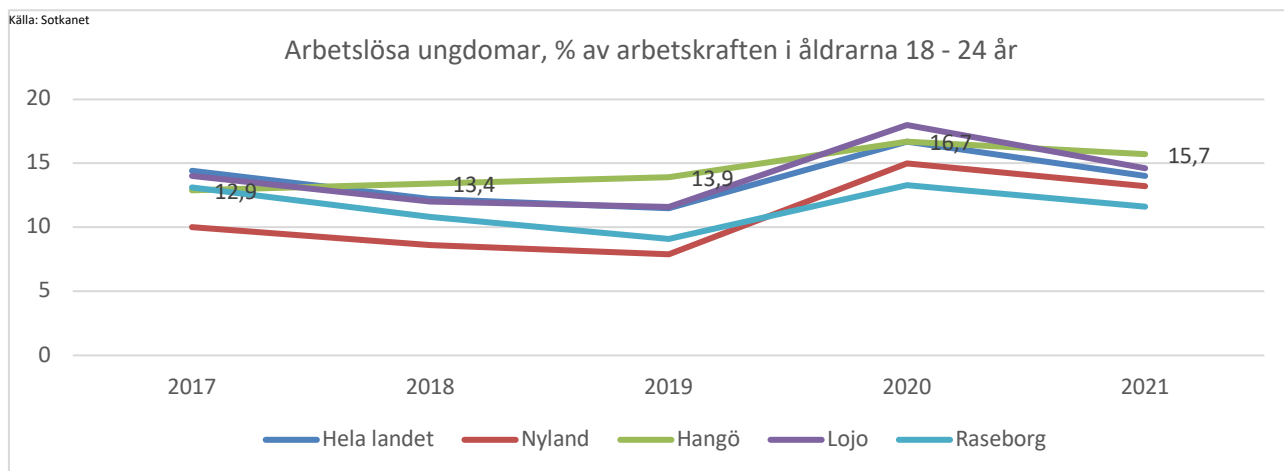
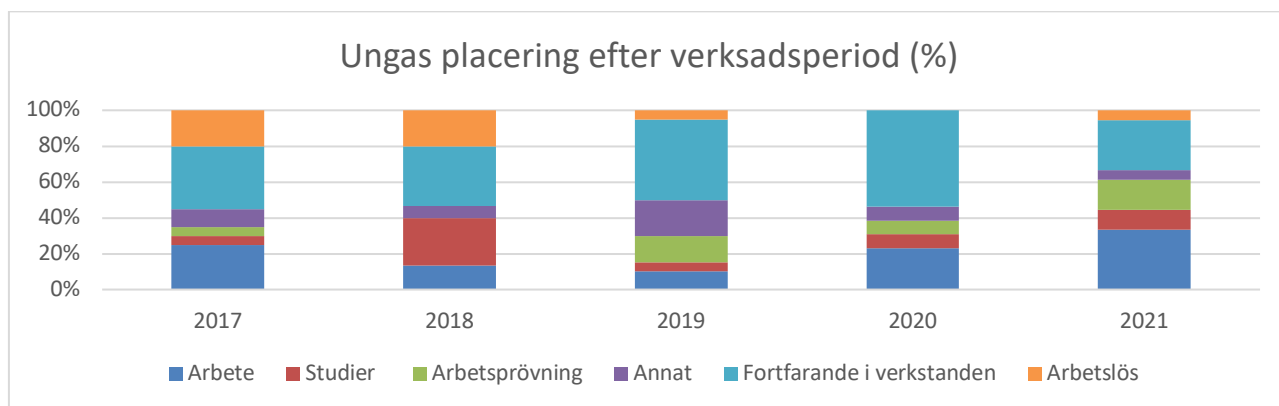
Hangö och Raseborg deltar tillsammans i kommunförsöket gällande sysselsättningen, som inleddes 1.3.2021. Under försöket överfördes uppgifterna från statens arbets- och näringsbyråer till kommunerna gällande vissa kundgrupper. För Hangös del har det inneburit en bättre möjlighet att nå fram till kunderna och möjlighet att erbjuda arbetskraftstjänsterna lokalt och personligt. Till kommunförsöket hör långtidsarbetslösa (eller de som får arbetsmarknadsstöd), unga arbetslösa under 30 år och invandrare. Resultaten indikerar att kommunförsöket har varit bra för Hangö vad gäller arbetskraftstjänsterna och personlig service.

Ungdomsverkstaden är tänkt för Hangöbor, 16 – 28 åriga ungdomar, som saknar studie-, arbetspraktik, eller arbetsplats. Förutom arbetspraktikplatser erbjuds några platser till ungdomar som är i behov av rehabiliterande arbete. Verkstaden definierar sig som en coachande enhet och verksamheten baserar sig på ett mångprofessionellt arbetssätt.

Verksamheten går ut på att stöda de unga i vardagslivet, i det sociala, samt att försöka finna de individuella och samhälleliga styrkorna hos individen. Genom vardagsgöromål och -rutiner, kunskap om arbetslivet, företagsbesök, kulturupplevelser och rörelsebefrämjande verksamhet utvidgas ungdomarnas möjligheter till en god vardag och framtida valsituationer. Enligt stadens statistik har de unga år 2021 i allt högre grad hittat en sysselsättning utanför verkstaden.

Ekologisk och social hållbarhet

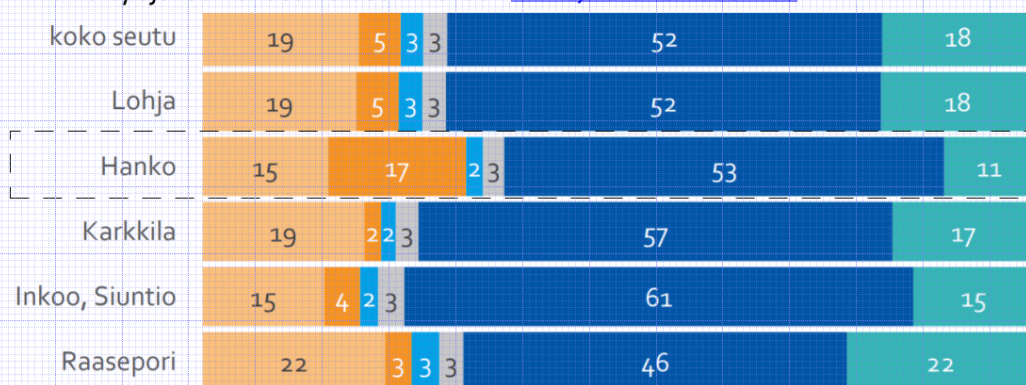
Naturen har en viktig roll när vi talar om människors välfärd. Hangö är mån om sin natur och strävar efter att trygga den ursprungliga naturen och erbjuda invånarna en möjlighet till rekreation och naturvistelser. Hangö har 11 simstränder, 17 parker, 21 lekparkar och 9 naturstigar. Fyra nya naturstigar blir färdiga år 2022. På Hangöudd finns flera naturskyddsområden som i huvudsak ingår i Natura-2000 områdets nätverk.

Hangö ansöker aktivt om projektbidrag och har via beviljade projektmedel utökat bl.a. naturstigar och deltagit i projektet KesTERi, som kartlägger de äldres säkerhet och tillgänglighet i trafiken.

Hangö stad är med i det landsomfattande Mot koldioxidneutrala kommuner, dvs. HINKU-projektet. Hinku projektets målsättning är att minska utsläppen av koldioxid med 80 procent fram till 2030 jämfört med nivån 2007. För att nå målsättningen ämnar man öka användningen av förnybar energi och förbättra energieffektiviteten. Lokala företag och invånare uppmuntras också att utföra klimatgärningar. Ökningen av den lätta trafiken är en väsentlig metod för att uppnå klimatmålen. Hangö vill i framtiden satsa på solpaneler i allt högre grad, en solpark diskuteras som komplement för stadens nuvarande solpaneler.

Invånarna är aktiva cyklister, enligt Traficoms kartläggning (HLT16/Läntinen Uusimaa) använder Hangöborna oftare cykel som färdmedel än jämförandekommunerna. Enligt Cykelbarometern cyklar 53,2 % av hangöborna dagligen eller nästan dagligen, över 45 % cyklar året om. De korta avstånden i Hangö en orsak till att man väljer cykel som färdmedel. Av invånarna bor 88 % på under 15 minuters cyklingsavstånd från centrum. Även elsparkcyklarna har kommit till Hangö för att underlätta invånarnas rörlighet

Kulikutapajakaumat asuinalueen mukaan *HLT16/Läntinen Uusimaa*

selitteet:

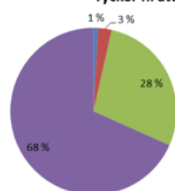
HANGON KAUPUNKI
HANGÖ STAD

Hangon tavoitteena on edistää pyöräilyä ja parantaa pyöräilyoloja.

Onko tavoite mielestänne tärkeä?

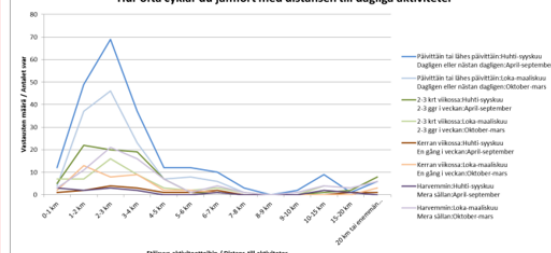
Hangö har som målsättning att främja cyklingen och förbättra cyklingsförhållandena. Tycker ni att det är en viktig målsättning?

- Tavoite ei ole lainkaan tärkeä
- Målsättningen är inte alls viktig
- Tavoite ei ole erityisen tärkeä
- Målsättningen är inte särskilt viktig
- Tavoite on melko tärkeä
- Målsättningen är rätt viktig
- Tavoite on erittäin tärkeä
- Målsättningen är ytterst viktig

Kuinka usein pyöräilet verrattuna etäisyyteen päivittäisiin aktiviteetteihin

Hur ofta cyklar du jämfört med distansen till dagliga aktiviteter

Friska invånare med funktionsförmåga

Hälsofrämjande arbete – Kultur och Motion

Genom kulturväsendets tjänster erbjuder avdelningarna den mänskliga rätten till kultur. Kulturen satsar på att vara mer inkluderande och från och med 2023 förstärks kulturförstran ytterligare då plan för kulturförstran tas i bruk. Planen är främst för grundskolan, men kan även utnyttjas av övriga avdelningar.

Kulturlivet i Hangö är livligt, lättillgängligt och planerat för att betjäna alla åldersgrupper. Hangö har ett mångsidigt och brett kulturutbud som innefattar biblioteksverksamhet, Hangö museum, Hangö medborgarinstitut och övrig kulturverksamhet (t.ex. föreställningar, konserter, konstutställningar). Medborgarinstitutet erbjuder kurser för alla åldrar. Verksamheten anpassar sig till efterfrågan och omfattar konstämnen, slöjd och musik, språk- och litteraturkurser, kurser i huslig ekonomi, motion och informationsteknik samt samhällsliga ämnen.

Kulturutbudet är en viktig del av invånarnas välmående samtidigt som evenemangen lockar resenärer till staden och främjar turismen. Kulturväsendet samarbetar med lokala föreningar och företag för att kunna erbjuda en bredd av olika kulturupplevelser. Biblioteket är välbesökt och är en del av Hangöbornas vardag. Biblioteket ordnar bland annat utställningar, upplevelsestunder, bokprat, föreläsningar och bokutställningar. Läsiresset är högt i Hangö och Hangö stadsbibliotek har tillsammans med en samarbetspartner producerat fler videor till stadsbiblioteks egen Youtube kanal.

Biblioteksverksamhet	2020	2021
Öppet, timmar/år	2 499	2 854
Antal lån	85 413	88 056
Upplevelsestunder, bokprat, föreläsningar till vuxna	122	371
Utställningar	10	12
Bokutställningar	35	40

Källa: Hangö stad

Finlandsmodellen för hobbyverksamheten är ett nationellt projekt som erbjuder kostnadsfria hobbyer åt grundskoleelever i samband med skoldagen. Hangö påbörjade verksamheten hösten 2021 och under det första läsåret har 155 elever deltagit i verksamheten. Finlandsmodellen fortsätter under följande läsår.

Hangö stads motionstjänster för invånare omfattar gruppverksamhet, motions- och livsstilsrådgivning, inom- och utomhusmotionsplatser och deras underhåll, olika former av anpassad motion, koordinering av frivilligverksamhet, simundervisning och simskolor, organisering av evenemang för alla åldrar, samarbete med föreningar och olika sammanslutningar samt fördelning av motionsturer och understöd. Specialidrotten i Hangö ordnar en mångsidig motionsverksamhet för personer med funktionsnedsättning.

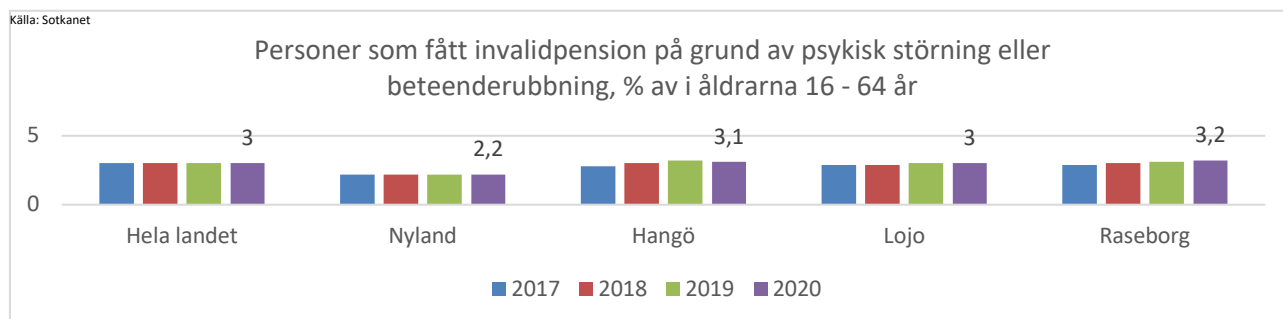
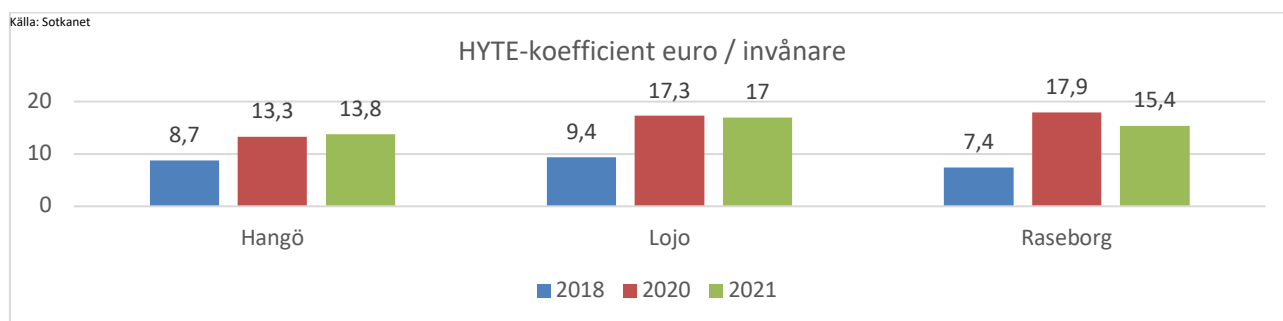
Inom ramen för motionstjänsterna har Hangö beaktat de olika åldersgrupperna i arbetet att främja välmående och hälsosamma levnadsvanor. Motions- och ungdomstjänsterna har ett fungerande samarbete kring olika evenemang och projekt. I enhet med stadens strategi är en målsättning att förstärka kommuninvånarnas möjligheter att påverka motionsverksamheten och beakta motionsplatsernas säkerhet och tillgänglighet. Hangö har tidigare deltagit i det nationella projektet Kraft i Åren, som är ett hälso- motionsprogram som riktar sig till över 75 åriga hemmaboende. Målsättningen är att främja deras nedsatta rörelseförmåga, delaktighet och förmågan att via hälsomotion klara sig själva. Verksamhetsmodellen har etablerats och är idag en del av stadens serviceutbud.

Fysisk och psykisk hälsa / Välmående

Grundtryggheten innefattar hälsocentralen, äldreomsorgscentralen, socialservicecentralen samt förvaltning och bostadsförvaltning. Grundtrygghetens uppgift är att för alla åldersgrupper ordna social- och hälsovårdsservice verkningsfullt, kvalitativt, konkurrenskraftigt, invånare/ klientorienterat, rättvist, flexibelt och med respekt för individens självbestämmanderätt. Hangö deltar också, förutom att producera bastjänsterna, aktivt i ett flertal projekt i syfte att utveckla servicen för kommuninvånarna.

Coronapandemin har varit utmanade för grundtryggheten och många projekt som varit planerade har inte kunnat verkställas. Pandemin har ökat servicebehovet och de långvariga effekterna av pandemitiden för invånarnas välmående återstår ännu att se. Sohä-reformen, som medför att en stor del av kommunens tjänster flyttar till välfärdslandskapen upptar också en hel del resurser för personalen inom grundtryggheten.

Inom social- och hälsovården råder en stor brist på utbildad personal och det syns även i Hangö.

Rusmedel

Det kan konstateras att det finns en utbredd missbrukarproblematik i staden. I mentalvårds- och rusvårdssidan inverkar personalomsättningen på mottagningsverksamheten och staden strävar till, att mottagningsverksamheten utjämnas och samarbetet med övriga aktörer löper smidigt.

Tillsammans med stadens samarbetspartners kommer personalen att handledas och utbildas i att tillsammans arbeta utgående från det systemiska arbetssättet, där det tidiga ingripandet samt ett delat ansvar har en stor betydelse.

Alla åldersgrupper

Barn och barnfamiljer

Hangö har tagit i bruk LAVA (barnkonsekvensanalys) i nämndernas beredningsarbete och beslut i januari 2021. Det innebär att nämnderna i sitt beredningsarbete beaktar hur besluten kommer att påverka barnen. Hangö erbjuder alla stadens grundskolelever avgiftsfri skollunch under hela sommaren.

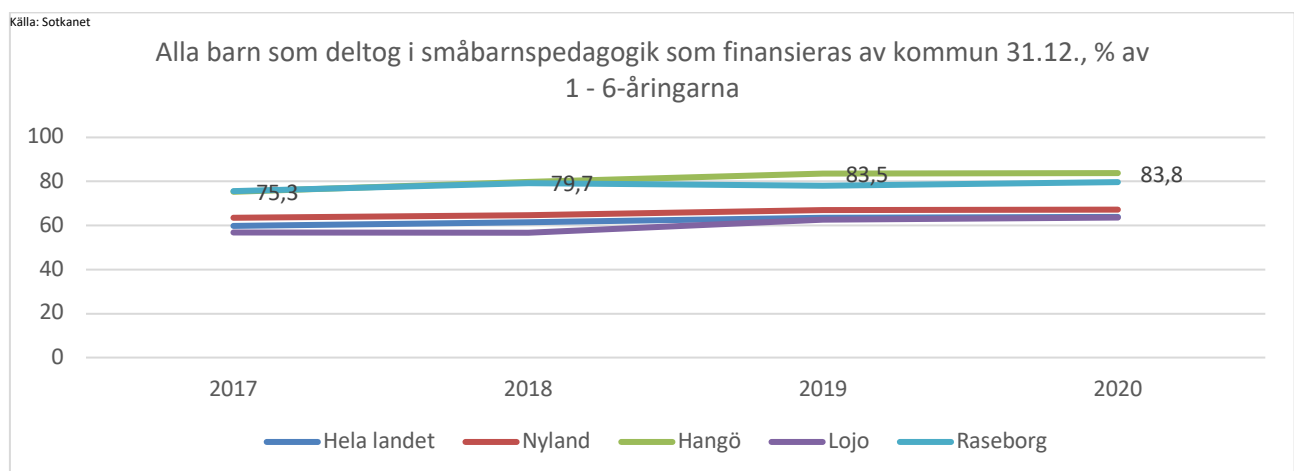
Tjänster för barnfamiljer

I Hangö finns ett brett utbud tjänster för barnfamiljer i form av rådgivningsverksamheten, barn- och ungdomsmottagningen, öppna daghemmet PikkuLilla, enheten service för barnfamiljer, elevvårdstjänster, barnskyddet, familjemotionsrådgivning och tjänster via den tredje sektorn. Det mångprofessionella samarbetet mellan de olika aktörerna har utvecklats och tyngdpunkten har, i enlighet med de nationella rekommendationerna, flyttats alltmer till det förebyggande arbetet. Som exempel har en familjeterapeut möjlighet att delta i möten på rådgivningen med nyblivna föräldrar. I Hangö gör rådgivningen även hembesök.

Barnfamiljerna i Hangö får stöd och hjälp vid behov med lågtröskel. Familjerna kan utan remiss kontakta bl.a. barn- och ungdomsmottagningen, vända sig till elevvården eller delta i den öppna daghemsverksamheten enligt behov. Utmaningen i Hangö är att familjerna som är i behov av stöd inte alltid söker sig till tjänsterna i tillräcklig utsträckning.

Stadens motionstjänster har med hjälp av statsunderstöd startat familjemotionsrådgivningsprojekt "PuuhaSkøj" våren 2022. Verksamheten riktar sig till barnfamiljer samt barn och unga som behöver stöd i vardagen eller hjälp med att införa hälsosammare levnadsvanor och en aktivare vardag. Familjemotionsrådgivning är en kostnadsfri kommunal tjänst, som skräddarsys enligt familjernas behov.

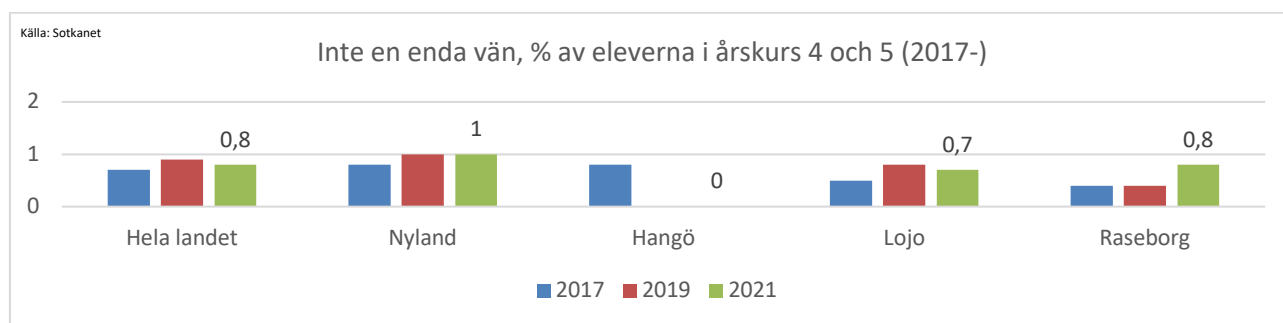
Andelen barn som deltar i småbarnspedagogiken är hög i Hangö jämfört med de andra kommunerna och hela landet. Hangö deltar i det nationella försöket med tvåårig förskola 2022-2024, för barn födda 2016 och 2017. Till skillnad från de flesta andra kommuner som deltar i försöket, får alla barn i Hangö födda 2016 och 2017 delta i detta försök.

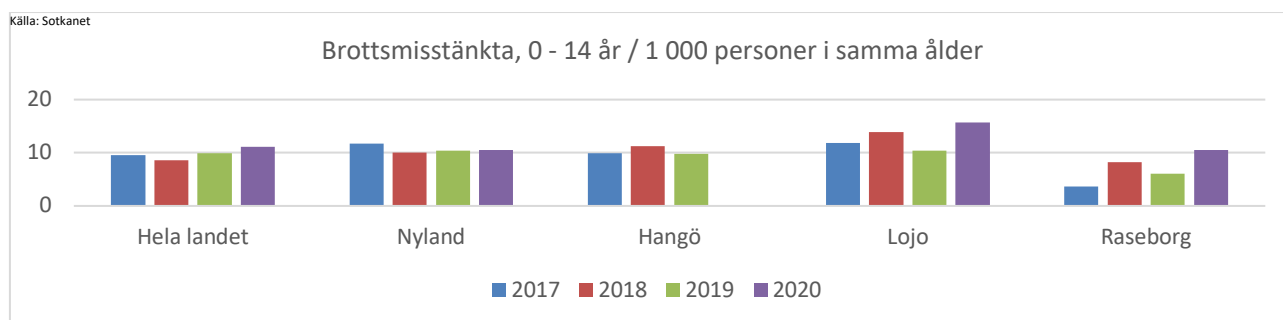
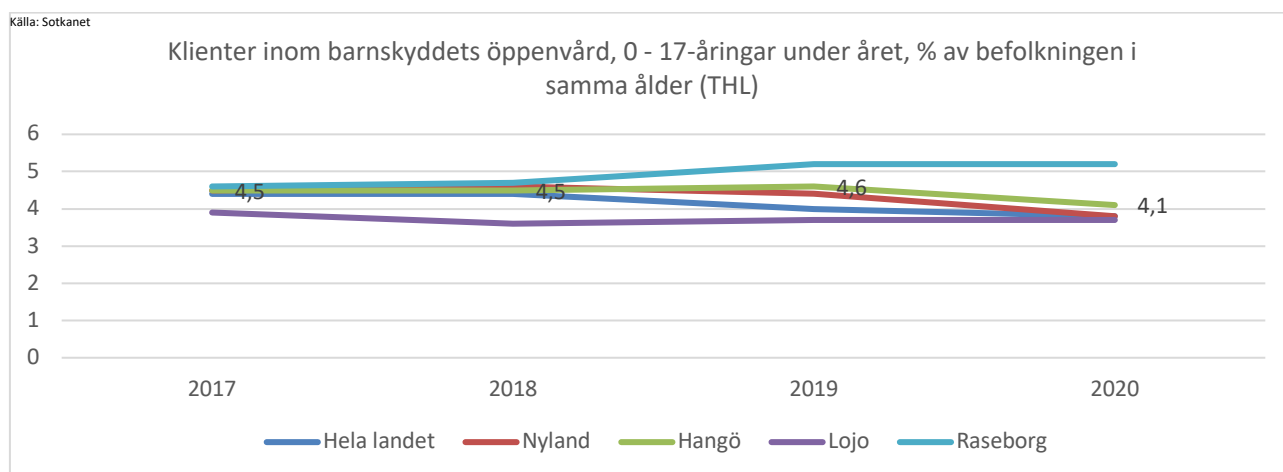
Välmaende

Inom enheten service för barnfamiljer och barnskyddet har arbetet i enlighet med den systemiska arbetsmodellen påbörjats. Finlandssvenska kompetenscentret har valt Hangö till sin samarbetspartner i ett projekt som går under namnet "Framtidens barnskydd", Tullas och pågår t.o.m. 31.12.2022.

Hangö satsar på det förebyggande arbetet i lågstadiet och elevvården är aktivt delaktig i elevernas skolvardag för att förebygga mobbning och ensamhet. Skolorna arbetar med bl.a vänelevs- och elevrådsverksamhet. Man strävar till att lyssna på eleverna och ge dem möjlighet att påverka sin skolvardag. Till skillnad från jämförelsekommunerna kan det i resultaten ses att eleverna i årskurs 4 och 5 uppger att alla har en vän.

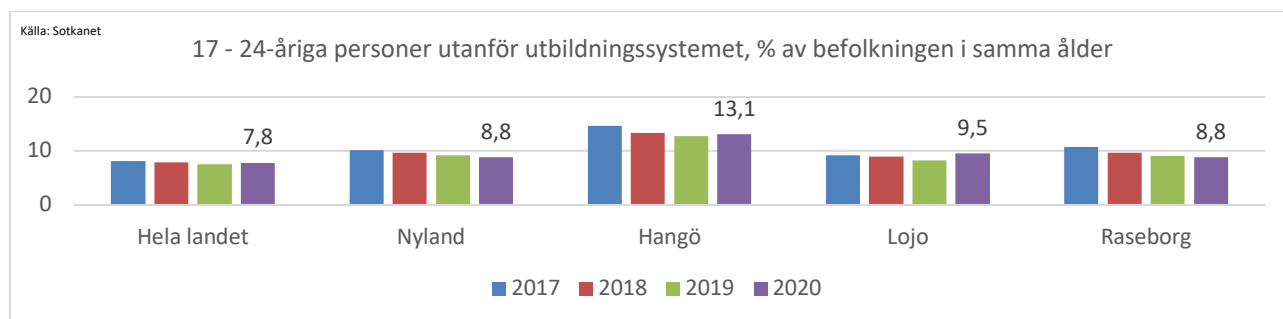
Antalet placerade barn i Hangö är högt. Orsaken till en placering är aldrig entydig men det kan konstateras att det finns en utbredd rusmedelsproblematik i staden både bland ungdomar och vuxna som påverkar denna helhet. Mentalvårdsenheten för barn och unga har många besök, det sektorövergripande samarbetet inom staden där skolpsykologen från finska sidan fortsätter besöken till enheten vid sidan av sitt eget arbete.

Unga och unga vuxna

Utbildning

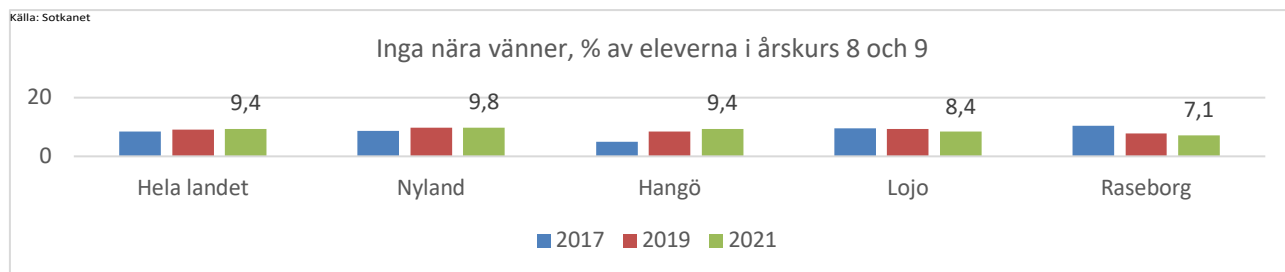
Grundundervisning meddelas i fem finskspråkiga och fyra svenskspråkiga skolor. Tita-Marian koulu erbjuder specialundervisning såväl i sin egen enhet som utlokaliserat i alla finskspråkiga grundskolor. Skolan administrerar även över undervisningen för Asumiskoti Tuulis elever. Inom den svenskspråkiga grundläggande utbildningen erbjuds specialundervisning i alla grundskolor, men specialundervisningens smågrupper finns i Hangö centralskola och Hangö högstadium. Förutom grundundervisning meddelas vid behov påbyggnadsundervisning som regionalt samarbete. Hösten 2022 ingår den grundläggande utbildningens påbyggnadsundervisning i HUX-utbildningen (utbildning som handleder för examensutbildning). Eleverna i den grundläggande utbildningen erbjuds vid behov trestegsstöd (allmänt – intensifierat – särskilt). Undervisning enligt verksamhetsområde erbjuds dels som egen verksamhet eller som köptjänst.

Ungdomsverkstaden Via samarbetar med yrkesläroanstalter på området (Luksia, Axxell, Kanneljärven opisto) genom att erbjuda arbetspraktikplatser och genom att bygga upp flexibla inlärningsmiljöer för att identifiera kunnandet. Studeranden kan från olika utbildningsinstitut slutföra arbetsbaserat lärande samt vissa arbetslivs perioder på verkstaden. I samband med den utvidgade läroplikten kan unga utföra delar av sin läroplikt på verkstaden.

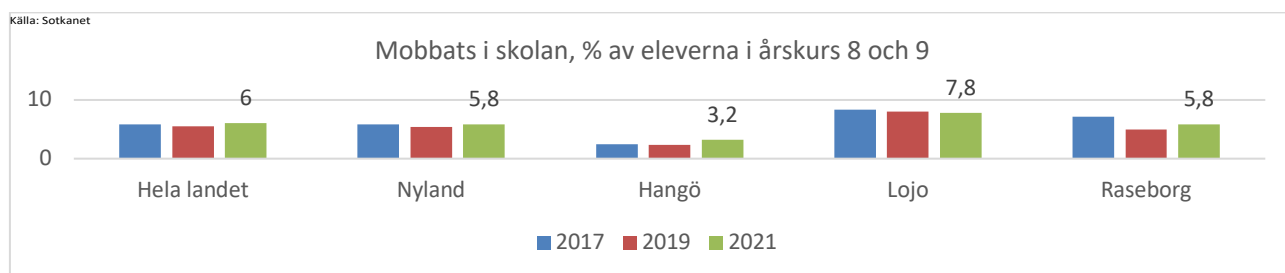
Välmaende

Elevvården i Hangö är en lågtröskel verksamhet där eleverna har möjlighet att i skolvardagen träffa kuratorn, hälsovårdaren och skolpsykologen. Eleverna, familjerna och skolpersonalen tar aktivt kontakt med elevvårdens personal.

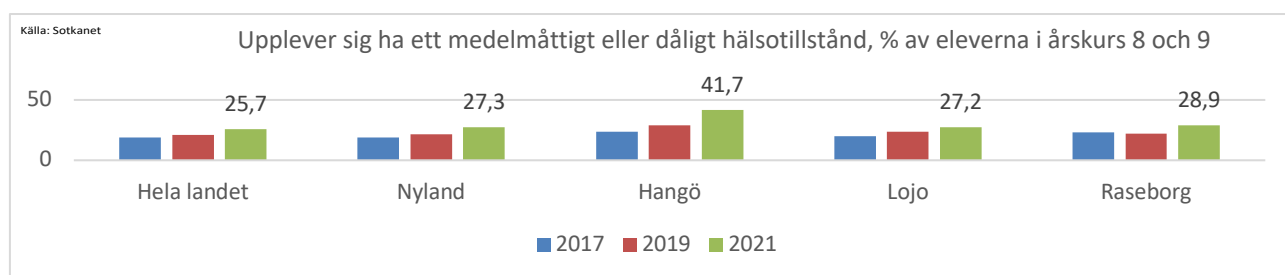

I högstadiet uppger eleverna i högre grad än jämförelsekommunerna att de inte har en nära vän, samtidigt som de i annan indikator uppger att de har åtminstone en vän.

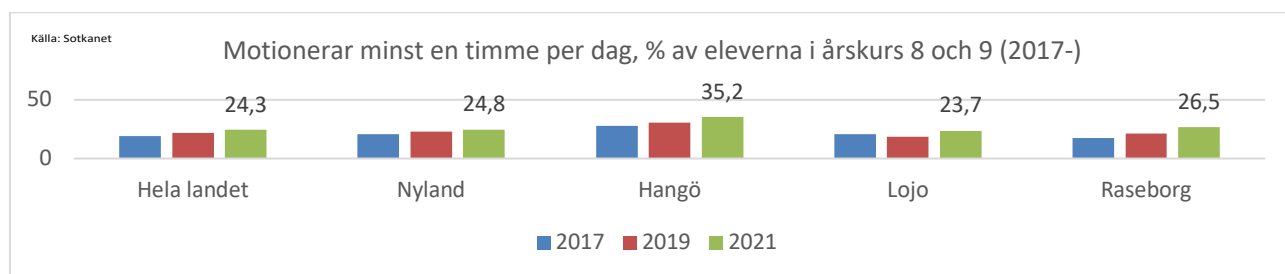
Hangö har lyckats väl med sitt förebyggande arbete när det kommer till mobbning, vilket kan ses i indikatorn "Mobbats i skolan", där Hangö har klart det lägsta resultatet.

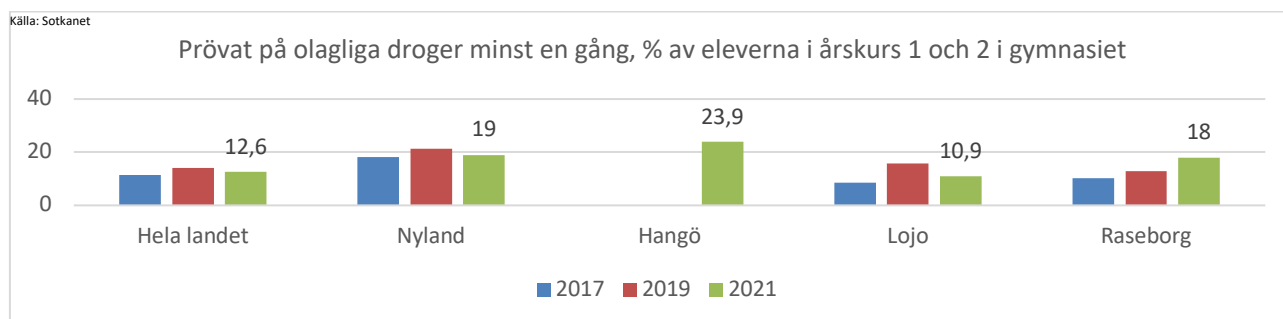
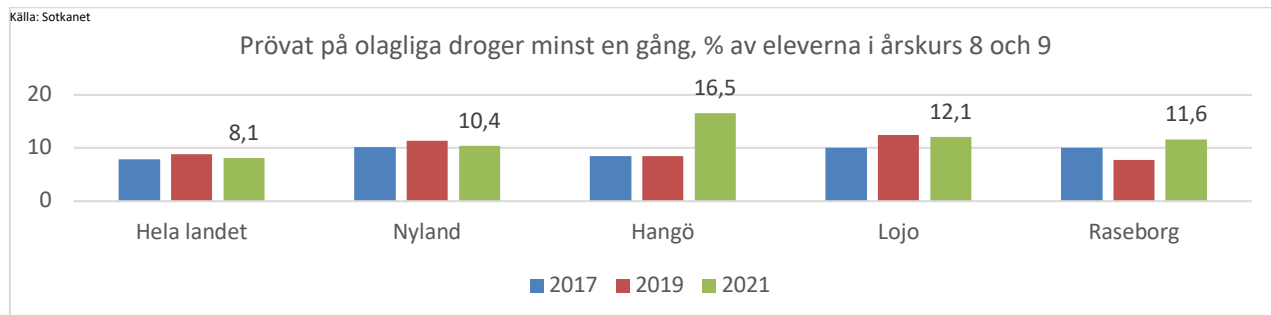
Högstadie-eleverna upplever sitt hälsotillstånd medelmåttligt eller dåligt i högre grad än i jämförelsekommunerna. Samtidigt har färre ungdomar fått en diagnos av en läkare jämfört med hela landet (Hangö 15 %, hela landet 20,8%). En orsak till detta kan vara att Hangö haft stora utmaningar i att få en skolläkare till kommunen. Eleverna använder sig oftare av elevvården i Hangö jämfört med hela landet.

Trots att eleverna upplever sitt hälsotillstånd medelmåttligt eller dåligt så motionerar motionerar ungdomarna ändå till exempel klart mer än i jämförelsekommunerna.

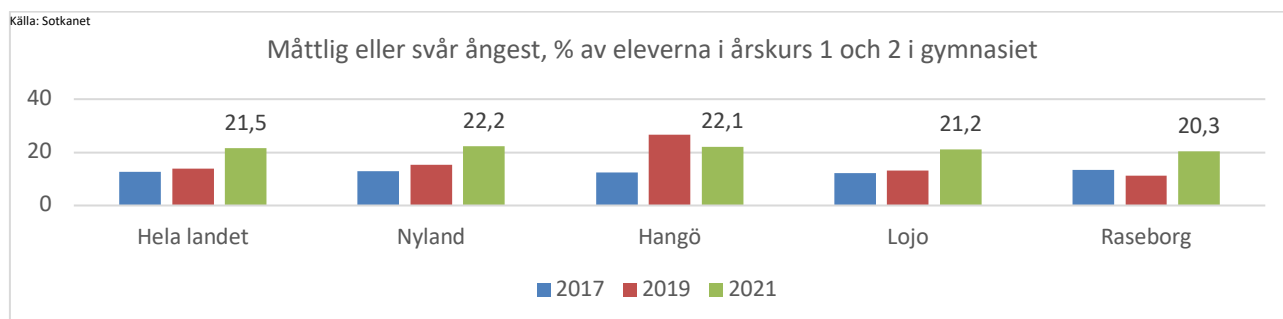

En oroväckande indikator är att eleverna uppger att de provat på olagliga droger mer än i jämförelsekommunerna. Hangös ungdomstjänster har reagerat på problemet och ökat sin synlighet bland ungdomar på stan och bl.a. startat ett samarbete med föräldrar, som frivilligt patrullerar på kvällarna. Kommunens styrka är att snabbt reagera på problem och identifiera de ungdomar som behöver mer stöd. Hangö ordnar också drogförebyggande arbete i skolan i form av bl.a. föreläsningar.

Känslan av att ha en måttlig eller svår ångest har blivit mindre i Hangö sedan 2019, men är trots det på en hög nivå jämfört med de andra kommunerna. Trenden är ändå nedgående i Hangö medan den i andra kommuner gått upp. Elevvårdens lågtröskel verksamhet kan vara en orsak till att Hangö ungdomarnas ångestkänsla inte ökat. Eleverna har snabbt möjlighet att träffa kuratorn, skolpsykologen eller få en tid till barn- och ungdomsmottagningen vid behov.

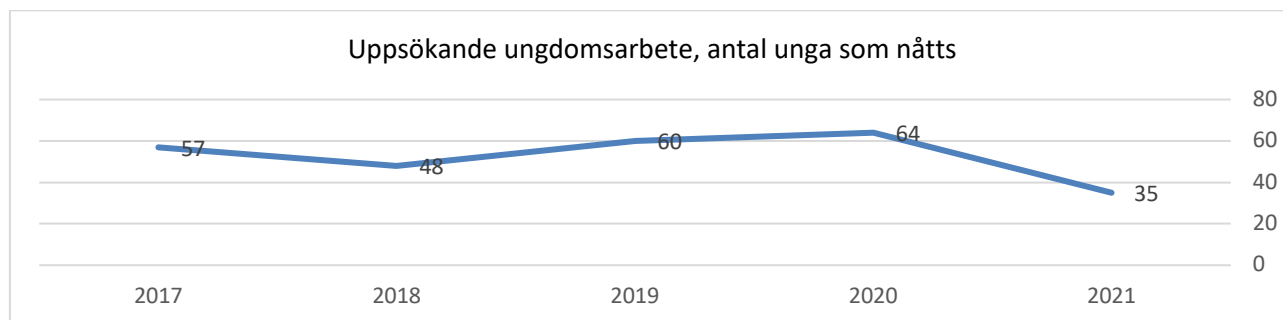
På barn- och ungdomsmottagningen jobbar en socialkurator, en sjukskötare och en familjeterapeut. Utöver detta finns möjlighet till olika köptjänster (psykolog, talterapi, ergoterapi). Barn- och ungdomsmottagningen jobbar med barn, ungdomar och deras familjer i samarbete med övriga sektorer.

Ungdomsarbete

Till ungdomstjänster hör verkstadsverksamhet, uppsökande ungdomsarbete, informations-, upplysnings- och vägledningsverksamhet och ungdomsrådet, samt ungdomsgårdsverksamhet, som består av öppen verksamhet, specialungdomsarbete och klubbverksamhet.

För det uppsökande ungdomsarbete är målet är att bemöta den unga, finna styrkor och se till att den unga kommer in i samhället. För att kunna stöda den unga krävs förmåga att kunna arbeta i mångprofessionell grupp. Till uppsökande ungdomsarbetets målgrupp hör 15 – 28-åriga ungdomar.

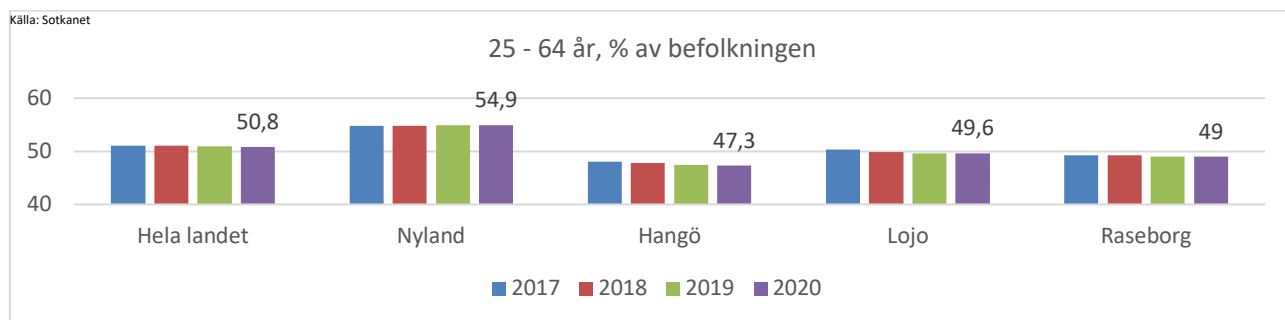
Hangös ungdomsråd är ett tvåspråkigt påverkansorgan. Ungdomsrådet har som mål att representera de unga i beslutsfattandet i kommunen och föra fram de ungas tankar för behandling i kommunala organ utan partipolitiska bindningar. Ungdomsrådet uppmuntrar ungdomar att intressera sig för samhällsfrågor. Ungdomsrådet väljs demokratiskt genom val. Eleverna i högstadierna och gymnasierna samt i ungdomsgården utser ledamöter till ungdomsrådet.

Verksamheten i ungdomsgårdarna innefattar s.k. öppen verksamhet samt klubbverksamhet. I den öppna verksamheten erbjuds den unga en plats, där hen tryggt kan tillbringa sin tid, träffa vänner under uppsikt av trygga vuxna. Ungdomsgårdarna erbjuder meningsfulla alternativ till fritiden. Klubbverksamhet anordnas enligt behov. Arbetet baserar sig på åtgärder som är förebyggande och genom tidigt ingripande.

År	Verksamhets- dagar	Lågstadie- elever	Högstadie- elever	Besök sammanlagt	Lappviks ungdomsgård
2017	235	3540	9661	13201	410
2018	197	3056	8395	11451	650
2019	185	4605	7309	11914	515
2020	157	2340	4026	6366	730
2021	130	1767	3302	5069	740

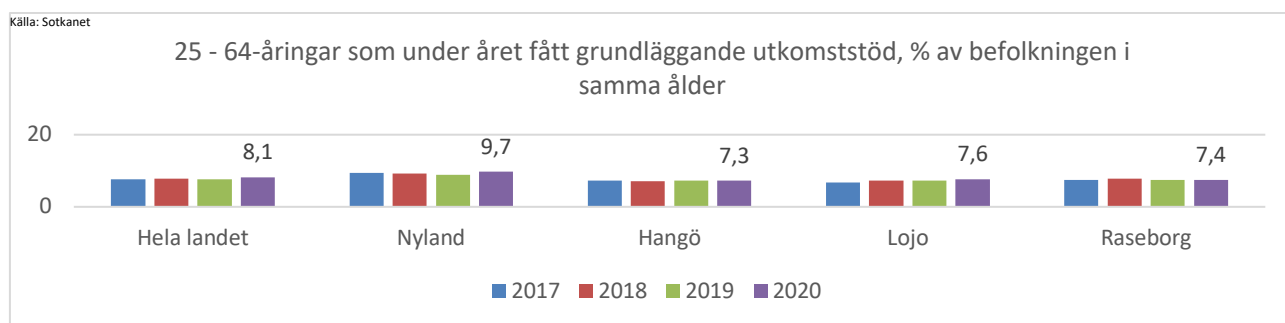
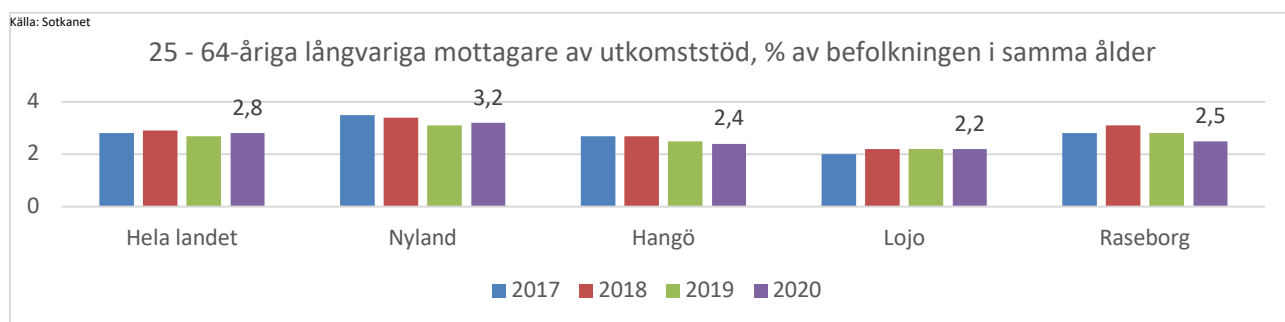
Människor i arbetsför ålder

I förhållande till den totala befolkningen ökar andelen äldre och det återspeglas i den sjunkande andelen personer i arbetsför ålder. Jämfört med jämförelsekommunerna har Hangö färre personer i arbetsför ålder och trenden ser ut att fortsätta.

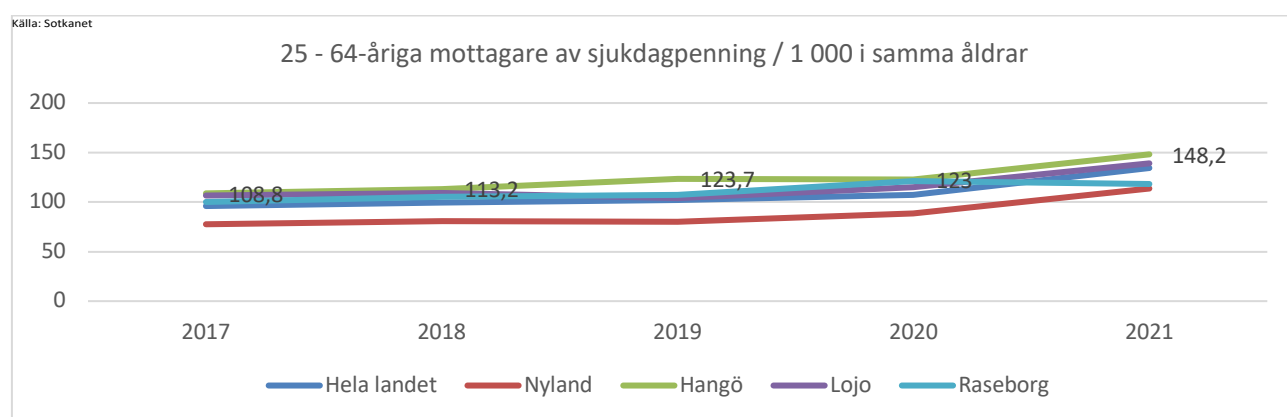
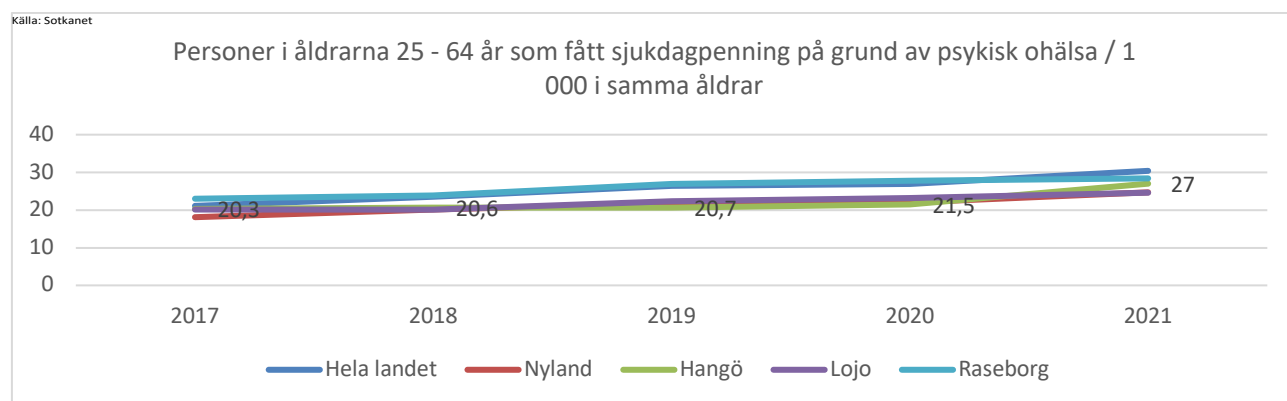

Välstånd

På grund av Coronarestriktionerna kunde ett flertal planerade satsningar och projekt inte inledas. Det går att se ett ökat stödbehov inom socialservicecentralens båda enheter. Den nuvarande situationen i samhället har medfört att det har uppstått ett ökat behov av multiprofessionellt stöd kring klienterna. Samarbetet mellan socialvården, FPA och kommunförsökets personal har varit konstruktivt och möjliggör ett fortsatt helhetsutvecklande av stadens serviceenheter.

Personer som får sjukpenning på grund av psykisk ohälsa är, med undantag av Lojo, färre än i jämförelsekommunerna. Samtidigt är det fler som får sjukpenning i Hangö än i hela landet och i jämförelsekommunerna.

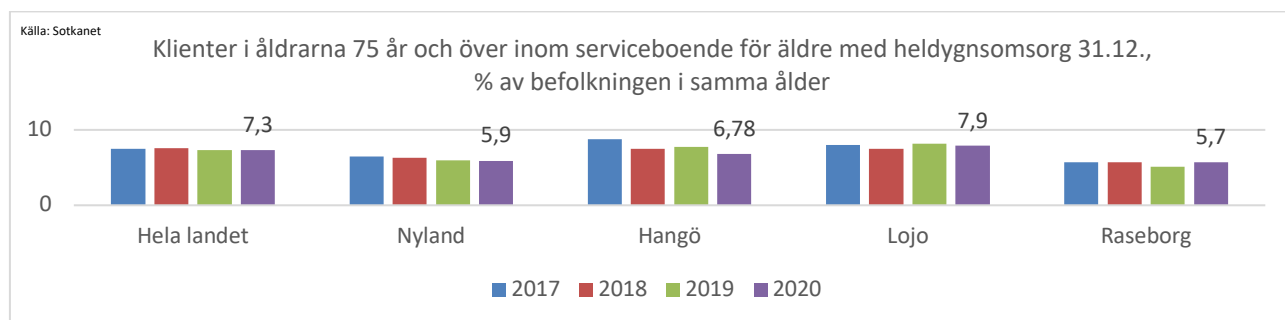
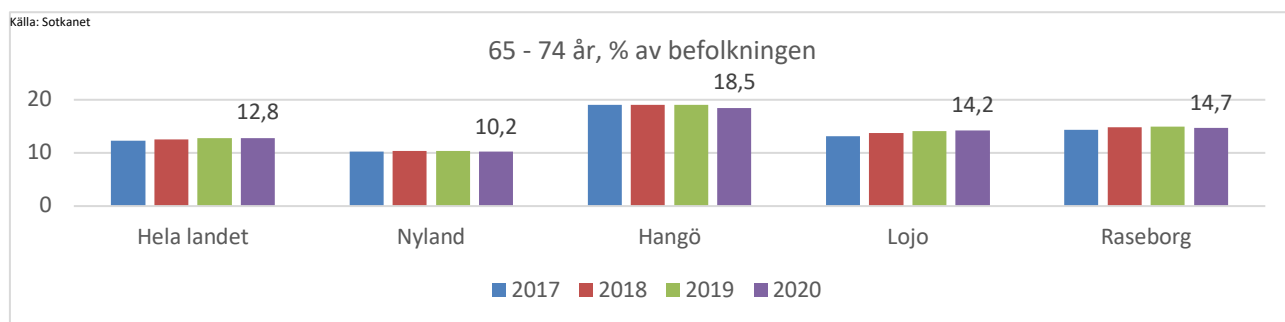

I Hangö fungerar ett handikappråd, vars uppgifter är bl.a. att verka i syfte att åstadkomma likvärdiga möjligheter för handikappade att tillgodogöra sig samhällets tjänster och aktiviteter samt fungera som rådgivande sakkunnigorgan i ärenden som berör handikappade.

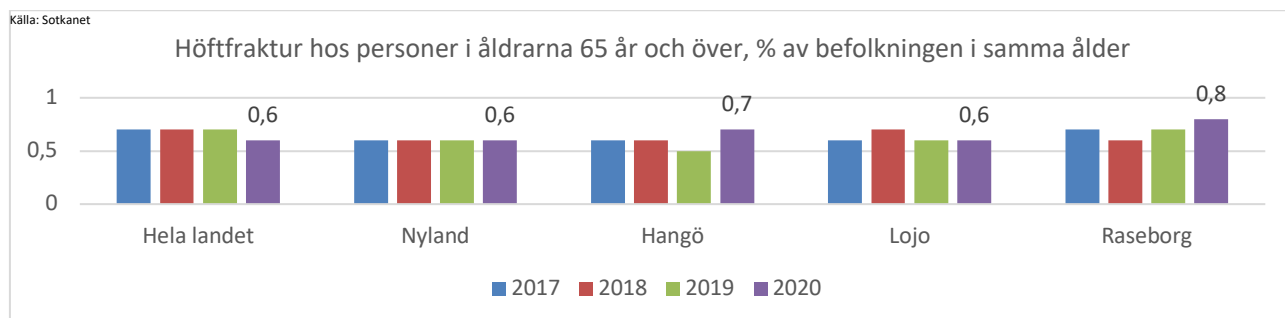
Äldre

Enligt statistikcentralens befolkningsprognos minskar Hangös befolkning mer än jämförelsekommunerna de kommande 10 åren. Samtidigt förändras omvärlden när det kommer till äldreomsorgen. Vårdsområdena och Sohä-reformen påverkar i hög grad kommunens möjlighet att påverka en del av tjänsterna inom äldreomsorgen. Förändringen är stor och den har krävt och kräver en stor arbetsinsats av personalen inom äldreomsorgen idag.

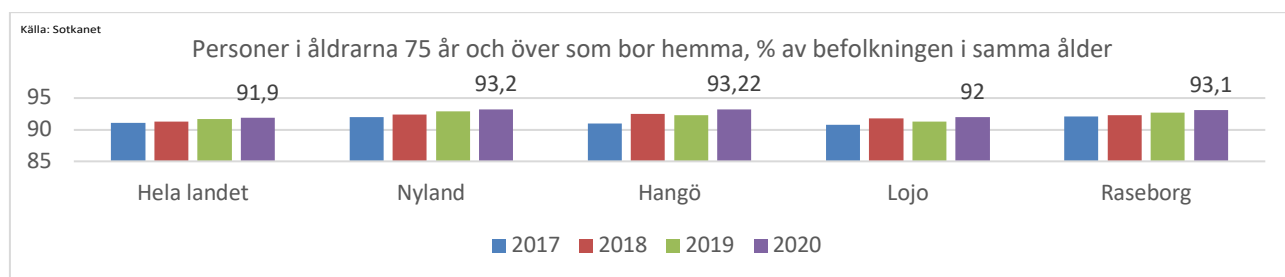
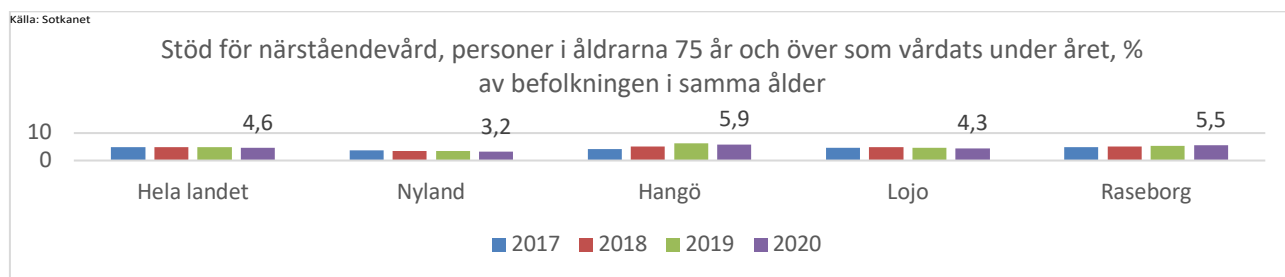
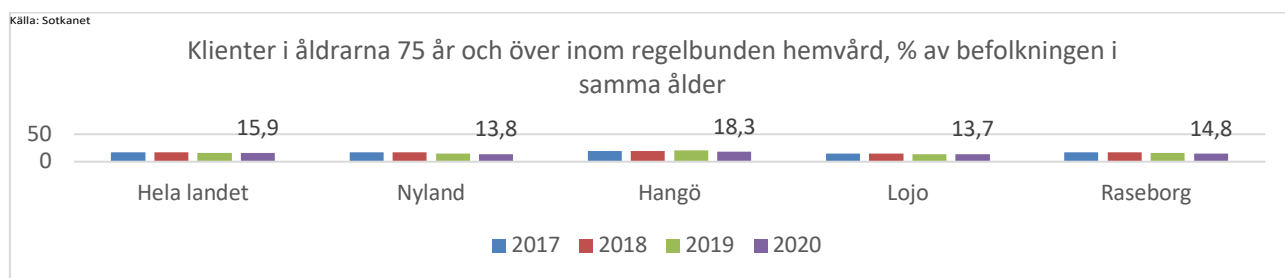
En åldrande befolkning är ingen nyhet för Hangö och staden erbjuder sina seniorinvånare en högklassig äldreomsorg. De nationella rekommendationerna, som under den tidigare välfärdsberättelsen insatts som uppföljningsindikatorer har uppnåtts enligt rekommendationerna.

I dag fokuserar man inom äldreomsorgen mer på helheten än på vissa utvalda indikatorer. Hangö följer med utvecklingen och arbetar aktivt mot en trygg och säker vardag för sina äldre. Tjänsteutbudet är mångsidigt och består av servicerådgivning, stödtjänster, öppenvård samt serviceboende. Stadens utmaning är att den erbjuder endast 24/7 intensifierad vård, men saknar en lättare form av serviceboende. Staden är med i olika projektet och stöder också en aktiv frivillig verksamhet.

Hangös äldre befolkning (över 75 år) bor i regel hemma. Hangöborna använder i högre grad hemvårdtjänster och närståendevårdsstöd jämfört med jämförelsekommunerna. Detta kan bero på att tjänster har beviljats i högre grad än i jämförelsekommunerna. Hemvården har år 2019 utfört en kundnöjdhetssenkät bland kunderna inom hemvården. (enkäten riktades till kunder och deras anhöriga inom den intensifierade vården. Resultatet kan läsas på stadens webbsida.) Resultatet visar att kunderna är mer nöjda än missnöjda med hemvården. En stor utmaning inom hemvården och hela äldreomsorgen är bristen på behörig personal. Speciellt för visstidsanställningar är det utmanande att rekrytera närvårdare. Detta gäller inte endast till hemvården, utan till alla tjänster inom äldreomsorgen. I framtiden kunde hemvården utvecklas genom att använda mer för äldreomsorgen utvecklad teknologi samt erbjuda personalen skolning. Digitala tjänster och teknologiska lösningar utvecklas inom alla tjänster för de äldre. Framför allt kommer utvecklingen att komma via välfärdsområdena.

Sedan 2012 har motionstjänster, servicecentralen för äldrevårdstjänster och tredje sektorn samarbetat och stött de äldres funktionsförmåga genom Kraft i åren-verksamheten. Ca 50 frivilliga deltar i verksamheten som består av promenadgrupper, gym- och balansgrupper, rikshacykelverksamhet och distansgymnastikgrupp samt olika evenemang både inom- och utomhus. Flera års tvärsektorala samarbetet har varit givande och verksamheten har blivit permanent. Den förebyggande verksamheten uppehåller de äldres funktionsförmåga, mentala hälsa, ökar känslan av delaktighet i samhället och förebygger fallolyckor. (läs mer: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2012/20120980#L1P3>)

I Hangö fungerar ett äldreråd, som deltar i planeringen och beredningen inom stadens olika organ i frågor som har betydelse för serviceutbudet för den äldre befolkningen, såsom välbefinnande, hälsa, delaktighet, livsmiljö, boende, rörlighet och möjligheter att klara de dagliga funktionerna.

2. Centrala lärdomar från den gångna fullmäktigeperioden

Omvärlden har varit oförutsägbart under den gångna fullmäktigeperioden. De målsättningar som tagits fram i den förra välfärdsberättelsen har ändå till stor del uppnåtts. En del målsättningar har dock påverkats av pandemin och lett till att en del projekt inte kunnat verkställas. Pandemin har också påverkat invånarnas välmående. Social- och hälsovården har varit mer belastad, samtidigt som det varit svårt att få tag på behörig personal.

Processen kring Söha-reformen har försvårat framtidsplaneringen och belastat stadens personal. Trots det har personalen verkställt ett beundransvärt arbete i deltagandet och verkställande av allt från lokala, regionala till nationella projekt för att öka välfärden för invånarna i Hangö.

Det mångprofessionella samarbetet mellan olika sektorer har också intensifierats och det arbetet fortsätter framgångsrikt.

DEL II PLANERING AV DEN KOMMANDE FULLMÄKTIGEPERIODEN

3. Tyngdpunkter och linjedragningar i kommunstrategin

Hangö strategi 2025 – gott liv i staden vid havet

Ett utdrag ur stadens strategi

Hangös strategi 2022–2025

Vision År 2025 ska Hangö vara en växande havsnära stad med attraktionskraft, där ett gott liv bygger på en välfungerande vardag, en trivsamt miljö och en livskraftig företagsamhet. Stadens ambitioner för hållbar utveckling styr allt och allas arbete på ett genomgripande sätt.

Strategiska prioriterade	Ett livskraftigt Hangö	Ett välmående Hangö	Ett socialt Hangö
Centrala målsättningar	Positiv befolknings-utveckling	Friska invånare med funktionsförmåga	Välfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan
	Balanserad kommunal ekonomi	Hög sysselsättningsgrad	Aktiva medborgarorganisationer
	Vitalt näringsliv	Ekologisk och social hållbarhet	Säkerhet i vardagen

Hangö stad är i sin egen verksamhet

- invånar- och kundorienterad
- ansvarstagande – både de enskilda arbetstagarna och organisationen som helhet
- öppen – tolerant, samarbetsvillig, reformvillig
- resultatrik
- vitalt tvåspråkig

Ett livskraftigt Hangö

Nyckel-målsättningar	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Spetsprojekt
Positiv befolknings-utveckling	- Antal invånare - Icke permanent bebodda bostäder - Demografisk försörjningskvot (personer utanför arbetslivet samt antalet arbetslösa per hundra arbetsföra)	8 182 1 741 1,59		1. Utveckla marknadsföringen och höja den kommunala bilden på ett samordnat och planlagt sätt 2. Framhäva tvåspråkigheten som en attraherande faktor 3. Hålla konkurrenskraftig nivå på avgifter, taxor och skatter som staden tar ut
Balanserad kommunal ekonomi	- Koncernlån/inv. - Koncern årsbidrag/avskrivningar, % - Internt tillförda medel/ investeringar, %	9 428 227 % 177 %		1. Förbättra produktiviteten 2. Höja inkomsterna 3. Dra ner på kostnaderna
Vitalt näringsliv	- Antal företag/arbetsplatser - Beskattningsbara förvärvsinkomster, mn euro - Kundpotential (antal personer i Hangö)	615 / 3 590 203,4		1. Säkerställa att utbudet av lokaler och tomter för företagsverksamhet är tillräckligt 2. Stärka verksamhetsförutsättningarna för hamnen, turismen och servicenäringarna 3. Stärka verksamhetsförutsättningarna för företag genom stark ägarstyrning inom yrkesutbildningen och företagstjänsterna. 4. Utveckla verksamhetsförutsättningarna för de kreativa branscherna

Ett välmående Hangö

Nyckel-målsättningar	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Spetsprojekt
Välmående invånare med funktionsförmåga	- Ingen mobbning alls under läsåret, åk 8-9 - Sjuklighetsindex (Kela) - Koefficient för hälsa och välfärd (20 indikatorer på arbete och resultat, statsandelskriterium 2023)	96,8 % 102,0 13,3		1. Främja goda livs vanor och en välfungerande vardag 2. Genomgående förebyggande angreppssätt i planeringen och beslutsfattandet 3. Bekämpa ensamhet och mobbning i fokus för välmåendearbetet 4. Satsa på mångsidig hobby-, idrotts- och kulturverksamhet
Hög sysselsättningsgrad	- Sysselsättningsgrad % - Arbetslöshetsgrad % - Långtidsarbetslöshet, % - Personer över 15 år som avlagt examen, %	72,4 % 10,7 % 5,2 % 61,3 %		1. Aktivisering av delaktighet i arbetskraften 2. Reform av arbetskraftstjänster 3. Stöd för läroinrättningarnas samarbete med företag
Ekologisk och social hållbarhet	- Klimatutsläpp t CO₂e/invånare - Energiförbrukning MWh/invånare - Personer som cyklar dagligen eller nästan dagligen (Cykelbarometern)	9,7 48,6 53,2 %		1. Likställda stadsdelar med egen karaktär 2. Resurssmart verksamhet ger besparingar och säkrar attraktionskraften 3. Hållbarhet är teamarbete

Ett socialt Hangö

Centrala målsättningar	Indikatorer	Utgångsläge	Mål	Spetsprojekt
Välfungerande beslutsfattande och invånarpåverkan	- Valdeltagande i kommunalvalet, % - Besökare på stadens webbsidor - Följare på stadens Facebook-sida	59,6 % 154 000 3 400		1. Stärka dynamiken och samarbetsandan i det kommunala beslutsfattandet 2. Deltagande budgetering som ny metod för påverkan och delaktighet bland invånarna 3. Stärka Hangöidentiteten
Aktiva medborgarorganisationer, aktiva invånare	- Antal föreningar registrerade i Hangö - Evenemang som arrangeras i samarbete med staden - Allmänna understöd och projektunderstöd till organisationerna (antal och belopp)			1. Organisationer som strategiska partner till staden 2. Utveckla samarbetet mellan medborgarorganisationerna 3. Utvidga evenemangsproduktionen och utveckla organiseringen
Säkerhet i vardagen	- Rapporterade brott mot liv och egendom - Upplevd allmän ordning och säkerhet - Hemmaboende personer över 75 år, %	361 93,5 %		1. Gemensamt ansvar för att främja säkerheten 2. Säkerheten för seniorinvånare 3. Staden för säkra evenemang

DEL III FULLMÄKTIGEBEHANDLING

4. Godkännande av välfärdsberättelsen för fullmäktigeperioden

**Godkänd i fullmäktige som en del av kommunens verksamhetsplanering och ekonomiska planering
dd.mm.åååå**